

ἀξιωματιώδητον ἐπιστολήν, γραφείσαν πρὸς τὸν Πασκάλ τὴν 22 Σεπτεμβρίου 1688.

Μετὰ τινὰ χρόνον ὁ Πασκάλ ἐπανελάβε τὴν ἀπόδειξιν τῆς βαρύτητος τοῦ ἀέρος εἰς τὴν κορυφήν καὶ παρὰ τὴν βᾶσιν τῶν πύργων τῆς Notre-Dame καὶ τοῦ πύργου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου πάντες οἱ φυσικοὶ ἐμυμήθησαν αὐτὸν, ἔκτοτε δὲ χρονολογεῖται ἡ νεωτέρα φυσικὴ.

Δὲν θέλομεν παρακολουθήσει τὸν Πασκάλ, ἀφοῦ ἐγκαταλιπὼν τὴν ἐπιστήμην ἐπεδόθη περιπαθῶς εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἀσκήσεις. Ὁ Sie Beuve δι' ἰσχυρίζεται ὅτι «ὁ πρῶτος κλωνισμὸς» τοῦ Πασκάλ προήλθεν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ λόγου τοῦ Ἰανσενίου¹ περὶ τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου. Ἡ περὶ τὸν ἄνθρωπον μελέτη καὶ αἱ περὶ τοῦ ἠθικοῦ κόσμου σκέψεις διεδέχθησαν ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τὴν γεωμετρίαν καὶ τὴν φυσικὴν. Μετὰ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ ἐρευνέσεις, δύο μεγάλα ἔργα παρήγαγεν ὁ ἐγκέφαλος τοῦ Πασκάλ, τὰς Ἐπαρχιακὰς ἐπιστολάς καὶ τὰς Σκέψεις. Συγχρόνως ὁ σωματικὸς αὐτοῦ βίος κατήντησε μακρὰ ὀδύνῃ. Παιδίδυθεν εἶχεν ἀδύνατον τὴν κράσιν. «Ὡς ἐκ τοῦ ἀκροσφαλοῦς τῆς υγείας του, λέγει ἡ ἀδελφὴ του Κ^α Περιέρου, ἔπασχεν ἐξ ἀρρώστιας, ἧς οὐδέποτε ἠδυνήθη ν' ἀπαλλαγῇ, ὥστε μᾶς ἔλεγεν ἐνίοτε ὅτι ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας του οὐδὲ μίαν εἶχε διέλθει ἡμέραν ἄνευ πόνου».

Ὁ Πασκάλ παρήτησε μετ' ὀλίγον πᾶσαν μελέτην καὶ ἐργασίαν ἐπιστημονικὴν, «ὅπως ἐπιδοθῇ ἀποκλειστικῶς, λέγει, εἰς τὸ μόνον ἔργον, τὸ ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θεωρεῖ ὡς ἀναγκαῖον». Μόριον μετέχον σκέψεως ἐν μέσῳ «τῶν ἀπείρων ἐκτάσεων, ὧν ἡ αἰωνία σιγὴ καταπλήττει αὐτὸν», ὁ μέγας φιλόσοφος ἐνόμιζεν, ὡς τινες εἶπον, ὅτι ἔβλεπεν ἀδιαλείπτως βάραθρον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ μηδαμινὸν μᾶλλον, νομίζομεν, τῆς ἐπιστήμης διέβλεπε. «Φλεγόμεθα ὑπὸ τοῦ πόθου τοῦ νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς πάντα καὶ ν' ἀνεγείρωμεν πύργον ὑψούμενον μέχρι τοῦ ἀπείρου. Ἀλλὰ τὸ ἡμέτερον οἰκοδόμημα κλωνίζεται καὶ ἡ γῆ μέχρι τῆς ἀβύσσου ἀνοίγεται».

Αἱ ἀδιαθεσίαι τοῦ Πασκάλ καὶ μάλιστα αἱ κεφαλαλγίαι αὐτοῦ ἤξανον καθόσον προέβαιναν εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἀφήσῃ πᾶσαν ἐργασίαν καὶ νὰ μὴ βλέπῃ σχεδὸν κανένα. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπησχόλουν αὐτὸν ἐντελῶς. Θέλων πρὸς τούτοις νὰ παιδεύσῃ τὴν σάρκα, ἔφερον ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ σώματός του ζῶνην ἔχουσαν σιδηρὰς αἰγμάς, αἵτινες εἰσέρχοντο εἰς τὸ δέρμα του. «Ὁσάκις ἐπῆρχετο αὐτῷ ἰδέα τις μετέχουσα μαται-

1. Ἐπισκόπου Upres (1585—1638). Ἐγραψε μεταξὺ ἄλλων πραγματεῖαν ἐπιγραφομένην Augustinus, ἐν ἧ καταπολεμεῖ τοὺς Ἰησοῦίτας, καὶ ἐκθέτει δόγματα ἀσυμπίκτικα πρὸς τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἀνθρώπου θέλησιν καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Τὸ βιβλίον τοῦτο δημοσιεύθη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰανσενίου ἐγένετο αἰτία ἔριδος μεταξὺ τῶν Θεολόγων, καὶ ἐγέννησε τὴν ἀίρεσιν τῶν Ἰανσενιῶν.

ότητες, ἡ ὀσάκις ἠὲ χαριστεῖτό που, ἔθλιβε τὴν ζῶνην διὰ τοῦ ἀγκῶνος ὅπως καταστήτῃ τὰ κεντήματα δριμύτερα, ἐνθυμίζων οὕτω ἐαυτῷ τὸ καθήκον».

Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη καὶ ἡ ἀγαθοεργία ἦσαν τὸ μόνον αὐτοῦ μέλημα. Ἀπορρίπτων πᾶσαν πολυτέλειαν καὶ πᾶσαν ἡδονὴν, ἀφῆρσεν ἐκ τοῦ δωματίου του πάντα τὰ περιττὰ ἐπιπλα. Ἄγαπῶ τὴν πενίαν, ἔλεγεν, ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἠγάπησεν αὐτήν. Ἄγαπῶ τὰ πλοῦτη, διότι δι' αὐτῶν δύναμαι νὰ βοηθῶ τοὺς δυστυχεῖς».

Ἡ τελευταία ἀσθένεια τοῦ Πασκάλ ἤρξατο διὰ παραδόξου ἀηδίας, ἧτις κατέλαβεν αὐτὸν δύο μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου του. Αἱ ὀδύνας αὐτοῦ ὑπέφερον ἦσαν φοβεραὶ, κατεπαύετο δὲ αὐτὰς φροντίζων περὶ τῶν πτωχῶν. Μετὰ διακαστάτης πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης συνεδύαζεν ὑπομονὴν θαυμασίαν. Εἰς τοὺς λυπούμενους, διότι ἔπασχεν ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, ἔλεγε· «Διατί μὲ λυπεῖσθε; ἡ νόσος εἶναι ἡ φυσικὴ τοῦ χριστιανοῦ κατάστασις». Αἱ κεφαλαλγίαι ἤξανον, ἀλλ' ὁ Πασκάλ ὑπέφερον αὐτὰς ἡρωικῶς ὡς ὅλα τὰ δευρά του. Μεταλαβὼν μετ' εὐλαθείας τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐζήτησε νὰ μετενεχθῇ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Ἀνιάτων, ἵνα ἀποθάνῃ παρὰ τοὺς πτωχοῖς. Ἡ ἀδελφὴ του Κ^α Περιέρου, ἧτις ἐνοστήλευεν αὐτὸν, τῷ ἀπήντησεν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἱατρῶν δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ μετακομισθῇ ἄλλοῦ. Μετὰ τὸ εὐχέλαιον (extreme onction) ἀνεφώνησε· «Θεὸ μου, μὴ μ' ἐγκαταλίπῃς ποτὲ!» ἔπειτα δὲ κατελήθη ὑπὸ σπασμῶν, καὶ μετὰ μακρὰν ἀγωνίαν εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπέθανε τὴν 19 Αὐγούστου 1662 τὸν τριακοστὸν ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἄγων.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΥ.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩΙ ΑΣΥΛΑ.

Ἐν Βερολίῳ ὑπάρχουσιν, ὡς ἐν Λονδίῳ καὶ Παρισίοις, νυκτερινὰ ἄσυλα χάριν τῶν δυστυχῶν ἀστέγων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. Συντηροῦνται δὲ ταῦτα ὑπὸ Ἑταιρίας, ἧς σκοπὸς εἶνε ἡ χορηγίσις στέγης εἰς τοὺς ἀστέγους καὶ εὔρεσις ἐργασίας. Ὑπάρχει δὲ ἄσυλον γυναικῶν καὶ ἄσυλον ἀνδρῶν.

Καὶ τὸ μὲν τῶν γυναικῶν εἶνε ἀνοικτὸν ἀπὸ τῆς ἑκτῆς ὥρας τῆς ἑσπέρας μέχρι τῆς ὀγδόης τῆς πρωῆς τὸν χειμῶνα, καὶ ἀπὸ τῆς ἐβδόμης τῆς ἑσπέρας μέχρι τῆς ἐβδόμης τῆς πρωῆς τὸ θέρος. Πολλὴν δ' ὥραν πρὸ τῆς ἀνοίξεως τῶν θυρῶν τὸ κατάστημα πολιορκεῖται ὑπὸ πλήθους πυκνοῦ· εἶνε δὲ ἡ σφύρῃ τοσαύτη, ὥστε οἱ παροικούντες πολλάκις παραπονοῦνται, διότι τὸ συναθροιζόμενον ἐκεῖ πλῆθος εἶνε κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον *κάθε καρυδιᾶς καρύδι*!

Τῆς ὥρας ἐπελθούσης, εἰσέρχονται ἀθορύβως αἱ ἄστεγοι γυναῖκες, ὑποδέχεται δ' αὐτὰς ἡ διευθύντρια. Πᾶσα δὲ ἄμα εἰσερχομένη ὀφείλει νὰ νι-